RTU studiju kurss "Zinātnes komunikācijas stratēģijas un sabiedrības mijiedarbība"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1334
Nosaukums	Zinātnes komunikācijas stratēģijas un sabiedrības mijiedarbība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Linda Pavītola - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Lāsma Latsone - Doktors, Asociētais profesors Maija Demitere - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss attīsta maģistrantu prasmes efektīvi nodrošināt zinātnes komunikāciju dažādām sabiedrības grupām, pilnveidojot publiskās uzstāšanās prasmes, izmantojot atbilstošas komunikācijas metodes un digitālās platformas, vienlaikus ievērojot ētikas principus un veicinot sabiedrības izpratni par dabaszinātņu nozīmi. Tiek pilnveidotas maģistrantu prasmes multimediju risinājumu izmantošanai zinātnes komunikācijā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt maģistrantu prasmes efektīvi nodrošināt zinātnes komunikāciju dažādām sabiedrības grupām, izmantojot atbilstošas komunikācijas metodes un digitālās platformas, vienlaikus ievērojot ētikas principus un veicinot sabiedrības izpratni par dabaszinātņu nozīmi. Uzdevumi: 1. Izstrādāt analītisku pārskatu par zinātnes komunikācijas nozīmi sabiedrībā, identificējot tās mērķus un ietekmi uz sabiedrības informētību. 2. Auditorijas pielāgošanas stratēģiju izstrāde: izveidot un prezentēt efektīvu zinātnes komunikācijas stratēģiju, kas pielāgota konkrētai sabiedrības grupai, demonstrējot izpratni par atbilstošu valodas un formāta izvēli. 3.Izstrādāt praktisku projektu, kurā tiek izmantoti multimediju rīki (video, infografikas, sociālie mediji), lai skaidrotu zinātniskus konceptus un popularizētu zinātni plašākai auditorijai. 4. Ētikas principu ievērošana komunikācijā: analizēt un diskutēt reālus gadījumus, kuros zinātnes komunikācijā ir bijušas ētiskas dilemmas, piedāvājot risinājumus atbildīgai informācijas izplatīšanai. 5. Sagatavot un demonstrēt prezentāciju par dabaszinātņu tēmu, kurā efektīvi tiek izmantoti zinātnes komunikācijas principi un auditorijas iesaistes metodes.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Prezentācija “Populārzinātnisku rakstu analīze dabaszinātņu jomā", akcentējot sabiedrības ieinteresēšanas iespējas dabaszinātnēs; Multimediju projekts: video, podkāsts vai infografika izvēlētās tēmas (dabaszinību jomā) popularizēšanai; “Zinātnes komunikācija publiskajā vidē”: populārzinātnisks raksts par studentiem aktuālu tēmu dabaszinātnēs.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Beks, K. (2021). Mediju un komunikācijas zinātne. Rīga: Biznesa austskola Turība 2.Burns, T. W., O'Connor, D. J., & Stocklmayer, S. M. (2016). Science Communication: A Contemporary Definition. Public Understanding of Science, 12(2), 183-202. https://doi.org/10.1177/09636625030122004 (Original work published 2003) 3.Cinelli M, Peruzzi A, Schmidt AL, Villa R, Costa E, et al. (2022) Promoting engagement with quality communication in social media. PLOS ONE 17(10): e0275534. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0275534 4.Fähnrich B, Weitkamp E, Kupper JF. (2023). Exploring 'quality' in science communication online: Expert thoughts on how to assess and promote science communication quality in digital media contexts. Public Underst Sci. 2023 Jul;32(5):605-621. doi: 10.1177/09636625221148054. Epub 2023 Jan 31. PMID: 36718874; PMCID: PMC10336610. 5.Irani, M. and Weitkamp, E. (2023). Factors affecting the efficacy of short stories as science communication tools JCOM 22(02), Y01. https://doi.org/10.22323/2.22020401 6.Lasmane, S. Komunikācijas ētika. – LU Akadēmiskais apgāds, 2012. 7.Rīcībpolitikas rekomendācijas zinātnes komunikācijai (2021). Zinātnes komunikācijas mērķa grupu pētījuma noslēguma ziņojumam projekta Nr. 1.1.1.5/17/I/002 "Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvības stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā" ietvaros. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/media/13364/download 8.Scientific Communication and Storytelling. Webinar (2024). Available at: https://scienceeurope.org/events/high-level-conference-science-communication/ Papildu/Additional: 1.Buholcs, J. (2021). Komunikācijas zinātnes bagātīgums starp ābeci un enciklopēdiju. Akadēmiskā Dzīve, 57/2021/2022, DOI: https://doi.org/10.22364/adz.57.19 2.Borowiec BG. Ten simple rules for scientists engaging in science communication. PLoS Comput Biol. 2023 Jul 20;19(7):e1011251. doi: 10.1371/journal.pcbi.1011251. PMID: 37471282; PMCID: PMC10358936. 3.Kā izveidot savu podkāstu. Pieejams: https://www.tutkit.com/lv/teksta-pamacibas/2758-ka-izveidot-savu-podkastu#google_vignette 4.Seši soļi, kā pētījumu pārvērst stāstā. Pieejams: https://www.researchlatvia.gov.lv/lv/sesi-soli-ka-petijumu-parverst-stasta 5.Will Podcasting and Social Media Replace Journals and Traditional Science Communication? No, but.. Fox MP, Carr K, D'Agostino McGowan L, Murray EJ, Hidalgo B, Banack HR. Am J Epidemiol. 2021 Aug 1;190(8):1625-1631. doi: 10.1093/aje/kwab172. PMID: 34089048 6.Zinātnes žurnālistikas ētika. Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/arpus-etera/arpus-etera/17.04.2024-zinatnes-zurnalistikas-etika-par-zinasanam-pret-pseidozinatni.a550624/ 7.Zinātne un sociālie mediji: Iespējas un izaicinājumi. Pieejams: https://mindthegraph.com/blog/lv/zinatne-un-socialie-mediji/ Citi informācijas resursi/Other sources of information: 1.Best Practices in Science Communication. Available at: https://www.ascb.org/science-policy-public-outreach/science-outreach/communication-toolkits/best-practices-in-effective-science-communication/ 2.Effective science communication. Available at: https://masterclasses.nature.com/effective-science-communication/26348738 3.Saskia Hoving (2023). Blog: The impact of good science communication. available at: https://www.springernature.com/gp/librarians/the-link/researcher-support-blogpost/impact-of-good-science-communication-and-organizational-support/26211838 4.Science Communication: Sage Journals. Available at: https://journals.sagepub.com/home/scx 5.Science Europe (2024). Available at: https://scienceeurope.org/events/high-level-conference-science-communication/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Apgūti studiju kursi dabaszinātnēs bakalaura līmeņa programmā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Zinātnes komunikācija kā zinātniskās darbības komponents. Zinātnes komunikācija publiskajā vidē. Zinātnes komunikācijas nozīme un mērķi. Zinātnes žurnālistikas jēdziens. Ētikas principi un izaicinājumi zinātnes komunikācijā. Atbildīga informācijas izplatīšana un dezinformācijas novēršana.	2	6	0	0
Zinātnes komunikācijas mērķauditorijas analīze: Kā identificēt un izprast dažādas sabiedrības grupas. Stratēģijas, kā pielāgot ziņojumus dažādām auditorijām. Zinātnes festivāli, izstādes un citi pasākumi.	2	8	0	0
Efektīvas komunikācijas metodes: Stāstniecība zinātnes komunikācijā; Interviju veikšana ar zinātniekiem un ekspertu viedokļu integrēšana; Praktiski piemēri un aktivitātes.	6	12	0	0
Publiskās uzstāšanās prasmes: Prezentāciju veidošana un uzstāšanās prasmju pilnveide. Saistošu un informatīvu lekciju un semināru veidošana. Refleksija un atgriezeniskā saite: zinātnes komunikācijas efektivitātes novērtēšana. Atgriezeniskās saites mehānismi un to izmantošana pilnveidei.	6	16	0	0
Multimediju izmantošana zinātnes komunikācijā (video, infografikas, sociālie mediji). Digitālās komunikācijas stratēģijas: sociālo mediju platformu izmantošana zinātnes popularizēšanā. Blogu un podkāstu veidošana.	8	18	0	0
Kopā:	24	60	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes

Izpratne par zinātnes komunikācijas nozīmi un mērķiem un tās lomu sabiedrībā. Pārzina stratēģijas ziņojumu pielāgošanai dažādām auditorijām Prot atpazīt un pielietot efektīvas zinātnes komunikācijas stratēģijas un organizēt sabiedrības iesaistīšanos zinātniskās diskusijās, veicinot dialogu un līdzdalību.	Analizēt populārzinātniskus rakstus dabaszinātņu jomā, akcentējot sabiedrības ieinteresēšanas iespējas dabaszinātnēs. Vērtēšanas kritēriji (kopējais punktu skaits: 100): Rakstu izvēle un analīze (20 punkti) Sabiedrības ieinteresēšanas stratēģiju identificēšana (20 punkti) Mērķauditorijas analīze (15 punkti) Labās prakses piemēru izvēle (15 punkti) Refleksija un ieteikumi (15 punkti) Prasme iesaistīt diskusijā pārējos studentus, veicinot spēju argumentēt un aizstāvēt zinātnes tēmas publiskās diskusijās (15 punkti)
Izpratne par multimediju izmantošanu zinātnes komunikācijā. Izpratne par atbildīgu informācijas izplatīšanu un sociālo mediju platformu izmantošanu zinātnes popularizēšanā Prot īstenot zinātnes komunikāciju dažādām sabiedrības grupām Spēj veidot saistošas un informatīvas prezentācijas, vadot lekcijas un seminārus, iesaistot auditoriju Prot izmantot multimediju rīkus (video, infografikas, sociālie mediji) zinātnes komunikācijā. Vada sabiedrības iesaistīšanos zinātniskās diskusijās, veicinot dialogu un līdzdalību. Veido saistošus un interesantus stāstus, kas palīdz izskaidrot zinātniskos konceptus. Prezentē publiskās runas prasmes lekciju vadīšanā dabaszinātņu jomā.	Multimediju projekts: Izveidot video, podkāstu vai infografiku vienas tēmas dabaszinību jomā popularizēšanai (var saistīt tēmas izvēli ar pirmajā uzdevumā izpētīto). Vērtēšanas kritēriji (kopējais punktu skaits: 100): Tēmas izvēle un izpēte (15 punkti) Multimediju formāta izvēle un pamatojums (15 punkti) Scenārija vai struktūras izstrāde (15 punkti) Multimediju materiāla veidošana (35 punkti) Prezentācija (10 punkti) Atgriezeniskās saites iegūšana (5 punkti)
Izpratne par zinātnes komunikācijas nozīmi un mērķiem un tās lomu sabiedrībā. Pārzina stratēģijas ziņojumu pielāgošanai dažādām auditorijām Prot īstenot zinātnes komunikāciju dažādām sabiedrības grupām, tostarp izmantojot sociālos medijus zinātnes popularizēšanā. Izstrādā un īsteno efektīvas zinātnes komunikācijas stratēģijas. Veido saistošus un interesantus stāstus, kas palīdz izskaidrot zinātniskos konceptus.	Populārzinātnisks raksts par studentiem aktuālu tēmu dabaszinātnēs. Vērtēšanas kritēriji (kopējais punktu skaits: 100): Tēmas izvēle, pamatojums (30 punkti) Komunikācijas metožu un stratēģiju izvēle (25 punkti) Labās prakses piemēru iekļaušana (20 punkti) Iesniegšana un termiņš (5 punkti) Diskusija semināra laikā (20 punkti)

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Prezentācija "Populārzinātnisku rakstu analīze dabaszinātņu jomā, akcentējot sabiedrības ieinteresēšanas iespējas dabaszinātnēs"	20
Multimediju projekts: video, podkāsts vai infografika izvēlētās tēmas (dabaszinību jomā) popularizēšanai	30
"Zinātnes komunikācija publiskajā vidē": populārzinātnisks raksts par studentiem aktuālu tēmu dabaszinātnēs	30
Aktīva dalība semināros	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	12.0	12.0	0.0		*	